

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka LXII.

Vydána dne 10. května 1920.

Obsah: (Čís. 326.—328.) 326. Zákon o jednacím řádu senátu Národního shromáždění. — 327. Zákon o jednacím řádě Stálého výboru podle § 54 ústavní listiny. — 328. Zákon o organizaci kanceláří sněmovny poslanecké a senátu.

Čís. 326.

Zákon ze dne 15. dubna 1920

o jednacím řádu senátu Národního shromáždění.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Článek I.

(1) Tato ustanovení jednacího řádu senátu mohou býti změněna autonomním (§ 37, 2. věta, úst. list.) usnesením senátu:

§ 2, odst. 2.;

ustanovení § 5 o počtu zapisovatelů a pořadatelů, jakož i skrutatorů;

§ 9, vyjímaje ustanovení a) a b);

§ 14, odst. 1.;

§§ 15, 16 a 17;

§ 25, odst. 2.; § 29; §§ 31, 32, 33, 34 a 36;

§ 40, odst. 1. a 2.; §§ 43 a 44; § 45, vyjma odstavec 6.;

§§ 61 a 62;

§§ 66 a 69;

§§ 70 a 71;

§ 72, vyjma odst. 1., a § 73.

(2) Návrhy na autonomní změnu těchto ustanovení neb doplnění řádu jednacího v mezích zákona projednávají se v senátě jako osnovy zákonů.

Článek II.

(1) Zákon o jednacím řádě senátu nabývá účinnosti dnem svého vyhlášení a provede jej ministr vnitra.

Jednací řád senátu.

Část I.

Senátoři.

§ 1.

Počet senátorů.

(1) Počet senátorů určují ústavní zákony. Jak se nahrazují mandáty uprázdněné, stanoví zákon

o složení a pravomoci senátu ze dne 29. února 1920, č. 124 Sb. z. a n.

§ 2.

Účast ve schůzích. Průkazní list.

(1) Senátoři jsou povinni účastnit se nepřetržitě všech jednání a prací senátních.

(2) Pro každou schůzi plnou i výborovou vyloží se přesněcí listina, do níž přítomní senátoři se podepíší.

(3) Onemocní-li senátor, oznámí to předsedovi; trvá-li nemoc déle než týden, předloží vysvědčení lékařské.

(4) Dovolenu do sedmi dnů dává předseda, o delší dovolené rozhoduje senát na návrh předsedy bez rozpravy prostým hlasováním.

(5) Senátor obdrží jako úřední průkaz legitimaci opatřenou fotografií a podepsanou předsedou senátu a zapisovatelem.

§ 3.

Následky nečinnosti.

(1) Nezúčastní-li se člen výboru bez platné omluvy tři za sebou jdoucích schůzí výboru, ztrácí mandát výborový a polovici náhrady podle § 81 mu příslušející pro měsíc nejbližší následující.

(2) Nezúčastní-li se senátor bez platné omluvy šesti plenárních schůzí za sebou jdoucích, ztrácí nárok na celou náhradu podle § 81 pro měsíc nejbližší následující.

(3) Byl-li senátor v témže roce třikrát podle odst. 2. pokutován, přikáže předseda senátu věc výboru imunitnímu, aby podal senátu zprávu s návrhem. Výbor tento může navrhnouti ztrátu nároku podle § 81 nejvýše pro 6 měsíců nejbližší následujících; o návrhu imunitního výboru rozhodne senát bez rozpravy prostým hlasováním.

(4) Ve všech případech budiž dána senátoru možnost, aby se v dané lhůtě vyjádřil.

Část II.

Kdy senát zasedá a jak se ustavuje.

§ 4.

Zasedání senátu.

(1) Senát schází se ke dvěma řádným zasedáním v roce: jarnímu a podzimnímu, kromě toho podle potřeby k zasedáním mimořádným, svolán byv presidentem republiky, výjimečně předsedou senátu (§ 28 úst. list.).

(2) Zasedání senátu se začíná a končí vždy zároveň se zasedáním poslanecké sněmovny (§ 29 úst. list.).

(3) Zasedání senátu se končí neb odročuje a senát se rozpouští prohlášením presidenta republiky (§§ 30 a 31 úst. list.).

(4) Skončilo-li se zasedání (§ 30, odst. 1, úst. list.), pokračuje senát při novém zasedání v pracích podle stavu, v jakém byly při ukončení skončeného zasedání. President republiky může však v dekretu, kterým prohlašuje zasedání za skončené, prohlásiti, že se práce senátní přerušují; tím veškeré věci, o nichž senát již před tím konečného usnesení neučinil, přestávají býti předmětem jednání senátu. Po takovém přerušování prací senátních může se v novém zasedání též senát jen k návrhu vlády nebo iniciativního výboru za souhlasu vlády usnésti, že výboru, jemuž se přikazuje návrh zákona v předchozím zasedání již projednávaný, se ukládá, aby pokračoval v poradě na základě výborových usnesení v předchozím zasedání již učiněných. O návrhu takovém rozhodne senát bez porady výborové a bez rozpravy prostým hlasováním; může jej však odkázati i výboru. Výbory, které senát prohlásil permanentními, mohou jednati i po skončení zasedání, souhlasí-li vláda.

(5) Bylo-li zasedání odročeno (§ 30, odst. 2, úst. list.), nastává v pracích senátu pouze přestávka; všechny výbory mohou i po odročení pokračovati ve svých pracích.

§ 5.

Ustavující schůze.

(1) Nově zvolený senát se ustavuje v plné schůzi.

(2) Schůzi tu zahájí předseda vlády, přijme slib senátorů (§ 6, odst. 1.), dá neprodleně provéstí volbu předsedy a dotáže se ho, zda volbu přijímá.

(3) Přijme-li předseda volbu, vykoná v senátu do rukou předsedy vlády slib (§ 7), ujme se předsednictví, dá provéstí volbu dvou místopředsedů, 6 zapisovatelů a 4 pořadatelů, načež místopředsedové vykonají do rukou předsedových slib (§ 7).

(4) Sčítání hlasů provedou čtyři skrutátoři jmenovaní předsedou vlády ze senátorů.

(5) Všechny tyto volby jsou prozatímní; volby konečné vykonají se po uplynutí jednoho měsíce po schůzi ustavující a platí na celé volební období, leč, že by na začátku nového zasedání nadpoloviční většina všech senátorů písemně žádala o nové volby; k žádosti té položí se volby na pořad příští schůze.

§ 6.

Slib senátorů.

(1) Senátoři vykonají v první schůzi před volbou předsednictva do rukou předsedy vlády slib podle § 22 úst. list. tímto způsobem: Dříve než senátor vstoupí do jednací síně, prohlásí v senátní kanceláři, ku které národnosti se hlásí, a podepíše tam prohlášení obsahující tento slib, což mu kancelář senátní na certifikátu potvrdí, a tím je mu zjednan přístup do schůze; ve schůzi pak předseda vlády dá přečísti formuli slibu a senátoři na jeho vyzvání jednotlivě podáním ruky a slovem: „Slibuji“ slib složí (§ 49, odst. 6.).

(2) Senátoři, kteří vstoupí do senátu později, vykonávají stejným způsobem slib do rukou předsedy senátu.

(3) Odepření slibu nebo slib s výhradou má bez dalšího v zápětí ztrátu mandátu (§ 22 úst. list.), kterou prohlásí v první schůzi předseda vlády, jinak předseda senátu.

§ 7.

Slib předsedy a místopředsedů.

(1) Předseda a místopředsedové slibují, „že budou zachovávat zákony a svůj úřad předsednický nestranně zastávat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí“.

Část III.

Orgány senátu.

§ 8.

Předsednictvo.

(1) Předseda s místopředsedy tvoří předsednictvo, jemuž přísluší vésti senát a spravovati věci jeho se týkající.

(2) Svě úkoly vykonává předsednictvo:

- a) v plných schůzích,
- b) předsedou neb úřadujícím místopředsedou.

(3) Pomocnými orgány předsednictva jsou:

- a) zapisovatelé,
- b) pořadatelé,
- c) kancelář senátní a těsnopisecká,
- d) kancelář knihovní.

(4) Předseda a předsednictvo úřadují po skončení funkčního období senátního až do první schůze nově zvoleného senátu.

§ 9.

Plná schůze předsednictva.

(¹) Plná schůze předsednictva usnáší se za předsednictví předsedy neb úřadujícího místopředsedy:

- a) o výkladu jednacího řádu;
- b) o odnětí náhrady senátoru nedbalému (§ 3), neb vyloučenému (§ 52);
- c) o organizaci kanceláře senátní, těsnopisecké a knihovny (§ 14);
- d) o době a pořadu jednání schůzí senátu, pokud jich senát sám neurčil;
- e) o pořadí, v jakém místopředsedové úřadují na místě předsedy (§ 11);
- f) o pořadí, v jakém úřadují zapisovatelé (§ 12);
- g) o výdajích v rámci rozpočtu senátního;
- h) o rozdělení místností v senátní budově, o úpravě přístupu posluchačstva na galerii a o způsobu uveřejňování úředních zpráv o jednání senátu a výborů;
- i) o tisku návrhů (§ 19);
- j) o překladech (§ 49);
- k) o žádostech (peticích) (§ 70);
- l) o zřízení senátní stráže (§ 10, odst. 5.);
- m) o vyloučení projevů hrubě urážlivých mravnost, projevů velezrádných nebo bezpečnost státu ohrožujících z návrhů, dotazů, interpelací a zpráv těsnopiseckých.

(²) Předsednictvo je způsobilé se usnášeti za přítomnosti aspoň dvou svých členů a usnáší se prostou většinou hlasů; předseda hlasuje spolu a při rovnosti hlasů hlas jeho rozhoduje.

§ 10.

Předseda.

(¹) Předseda svolává plné schůze senátu, řídí je, pečuje, aby zachován byl jednací řád a pořádek při schůzích, dává slovo, stanoví a klade otázky při hlasování a prohlašuje jeho výsledek.

(²) Kdyby byl porušen pořádek ve schůzi, přeruší nebo skončí schůzi; ruší-li schůzi posluchači, dá rušitele vyvést z galerie a, je-li potřeba, vykliditi galerii.

(³) Předseda ukončuje schůzi a při tom podle usnesení předsednictva navrhuje den, hodinu a pořad jednání schůze příští. O námitkách proti tomu neb o návrzích na doplnění nebo na změnu navrženého jednacího pořadu rozhodne se bez rozpravy prostým hlasováním.

(⁴) Předseda zastupuje senát na venek a podpisuje spolu s jedním zapisovatelem a senátním tajemníkem listiny vydávané senátem. Předsedovi je bezprostředně podřízena kancelář senátní a těsnopisecká, jakož i knihovna.

(⁵) K výkonu úředních opatření i v případech § 52 slouží předsedovi stráž, kterou opatří pro každé zasedání předsednictvo v dohodě s ministerstvem vnitra; tato stráž podléhá v této své činnosti jakožto senátní stráž výhradně předsedovi.

§ 11.

Místopředsedové.

(¹) Místopředsedové zastupují předsedu na jeho příkaz se všemi jeho právy a povinnostmi v pořadí usneseném předsednictvem.

§ 12.

Zapisovatelé.

(¹) Zapisovatelé dotýkají se hlasování a konání voleb, sčítají hlasy, provádějí losování a výsledek ohlašují předsedovi; ověřují zápisy jednací, podpisují spolu listiny senátní a dotýkají se kancelář těsnopiseckou. Úřadují v pořadí určeném předsednictvem.

§ 13.

Pořadatelé.

(¹) Pořadatelé jsou povinni pečovati o pořádek v síni i v senátní budově.

§ 14.

Kancelář a knihovna.

(¹) K senátní kanceláři, jejíž ředitelem je senátní tajemník, patří jeho zástupce a potřebný počet úředníků konceptních, účetních a odborných kancelářských. Senátní kancelář zřizuje zápisy, vyřizuje usnesení schůzí a senátních orgánů, pokud to uloženo není činitelem jiným, spravuje archiv a opatřuje službu účetní, pokladní a kancelářskou. Kancelář vede také listiny o volbách (Část IX.).

(²) Jak se ustanovují úředníci kanceláře senátní, těsnopisecké a knihovny, jakož i zřízení a jak se upraví právní a hmotné jejich poměry, ustanoví zvláštní zákon.

Část IV.

Kluby.

§ 15.

Příslušnost ke klubu.

(¹) Za příslušníka klubu považuje se senátor, jenž spolu s předsednictvem dotčeného klubu ohlásí písemně senátní kanceláři, že je členem neb hospitantem klubu, a zůstává jím potud, pokud senátor neb předsednictvo klubu neohlásí stejným způsobem, že senátor přestal býti členem klubu.

§ 16.

Podpisy za klub.

(¹) Podpíše-li předseda klubu nebo jeho zástupce jménem klubu volební lístek při volbě podle § 63, má se za to, že podepsali všichni členové klubu. Prohlásí-li hospitant písemně v senátní kanceláři, že jej pravoplatně zastupuje předsednictvo klubu, v němž hospituje, má se za to, že podpis předsednictva klubu zastupuje i podpis hospitantův.

§ 17.

Poradní hlas předsedů klubů.

(¹) Předsednictvo přibírá podle potřeby ke svým poradám předsedy klubů s hlasem poradním.

Část V.

Předměty jednání.

§ 18.

Druhy jejich.

(¹) Senát jedná:

1. o zprávách a podnětech presidenta republiky (§ 64, č. 6., úst. list.);
2. o návrzích a prohlášeních vlády;
3. o osnovách zákonů a usneseních došlých z poslanecké sněmovny;
4. o návrzích předsedy a senátorů;
5. o zprávách výborů a Stálého výboru Národního shromáždění podle § 54 úst. list.;
6. o dotazích;
7. o žádostech (peticích);
8. provádí volby jemu příslušející a
9. provádí trestní řízení v případech §§ 67 a 79 úst. list.

§ 19.

Tisk návrhů.

(¹) Návrhy vládní, pak samostatné (iniciativní) návrhy senátorů, podané písemně v senátní kanceláři a podepsané aspoň 10 jinými senátory se vytisknou a rozdají co nejdříve senátorům. Návrh musí obsahovati přesnou formulaci toho, na čem se senát usnésti má, a musí míti náležitosti § 41, odst. 2. úst. list. Návrhy bez dostatečného počtu podpisů, nedostatečně formulované a bez náležitosti § 41, odst. 2., úst. list., nejsou předmětem jednání.

(²) Je-li návrhů tolik neb jsou-li tak rozsáhlé, že včasné rozmnožení jich tiskem působí značné obtíže, může předsednictvo upustiti od úplného jich vytištění a místo toho rozdati seznam těchto návrhů se stručným označením obsahu a s tím že v úplné návrhy lze nahlédnouti v senátní kanceláři.

§ 20.

Jak se přikazují návrhy vládní.

(¹) Když byl vládní návrh rozdán, přikáže jej předseda ve schůzi příští výboru, jež považuje za příslušný.

(²) Navrhne-li některý senátor, aby vládní návrh přikázán byl výboru jinému než předsedou určenému, rozhodne o tom senát bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Vláda může své návrhy odvolati, dokud senát nepřikročil ke druhému čtení.

§ 21.

Jak se přikazují samostatné návrhy senátorů.

(¹) Samostatné návrhy senátorů nutno podati písemně v senátní kanceláři, když byly tiskem rozdány, přikáže je předseda výboru iniciativnímu.

(²) Jakmile byly tiskem rozdány, nemohou býti odvolány. Byly-li pravoplatně iniciativním výborem nebo v prvním či druhém čtení zamítnuty, nemohou býti znova podány, dokud neuplynulo šest měsíců od zamítavého usnesení.

(³) Nedotčeno je ustanovení § 44, odst. 3., úst. list.

Část VI.

Výbory.

§ 22.

Zřízení výborů.

(¹) Počátkem prvního zasedání zvolí senát tyto výbory:

- a) výbor iniciativní;
- b) výbor rozpočtový.

(²) K návrhu vlády nebo k písemnému návrhu nejméně 11 senátorů může zřídiť senát bez rozpravy prostým hlasováním i výbory jiné a stanoví, kolik členů mají. Předseda určí, kdy a kde mají konati první schůzi (ustavující).

(³) Senát se může k návrhu vlády, předsedy, neb 11 senátorů usnésti bez rozpravy prostým hlasováním, že určitý výbor jest permanentní (§ 4, odst. 4).

§ 23.

Výbor iniciativní.

(¹) Výbor iniciativní zkoumá samostatné (iniciativní) návrhy senátorů předběžně, a je povinen rozhodnouti, neurčil-li mu senát lhůtu kratší, do 30 dnů po tom, co návrh mu byl přikázán. Bylo-li zasedání mezi touto lhůtou skončeno, počítá se nová lhůta ode dne, kdy počne nové zasedání.

(²) Předseda iniciativního výboru přikáže návrh některému členu jako zpravodaj; je-li námítka proti osobě zpravodajově, zvolí zpravodaje výbor bez rozpravy prostým hlasováním. Menšina, která hlasovala proti osobě zvoleného zpravodaje, má práva zvoliti si koreferenta. K věci promluví pouze referent a koreferent; k návrhu předsedově může výbor bez rozpravy prostým hlasováním pro referenta a koreferenta obmeziti dobu řeči, ne však pod 10 minut. Výbor rozhodne bez dalšího rokování prostým hlasováním o tom, zda návrh přikazuje k řádnému projednání výboru, jež považuje za příslušný, či zda návrh se zamítá. O usnesení vyrozumí výbor předsedu senátu a prvního z navrhovatelů.

(³) Kterýkoli z navrhovatelů může do 3 dnů po tom u předsedy senátu navrhnouti, aby senát zamítavé usnesení iniciativního výboru změnil, načež předseda v jedné z nejbližších schůzí senátu věc předloží. Senát rozhodne bez rozpravy prostým hlasováním.

(⁴) Vyhoví-li senát návrhu, přikáže předseda návrh výboru, který uznává za příslušný.

(⁵) K návrhu předsedovu může se senát bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že rozhodne o různých návrzích iniciativních jediným hromadným hlasováním.

(⁶) Návrhy, o nichž iniciativní výbor včas nerozhodl, přikáže předseda senátu na návrh kteréhokoli z navrhovatelů výboru, jež za příslušný považuje.

§ 24.

Výbor rozpočtový.

(¹) Kromě vlastních osnov rozpočtových a berních sluší každou osnovu zákona nebo návrh, kterými se zatěžuje státní pokladna nad rozpočet již povolený, i když je projednal výbor jiný, postoupiti před vytištěním zprávy dotčeného výboru a před projednáním jejím v plné schůzi výboru rozpočtovému, aby o ní podal zprávu s hledištěm úhrady.

§ 25.

Jak se výbory ustavují a jak jednají.

(¹) Předsedou senátu označený člen výboru řídí volbu předsedy. Kromě předsedy zvolí výbor jednoho až tří náměstků a jednoho až tří zapisovatele; výsledek voleb sdělí předseda senátní kanceláři, aby se oznámil senátu. V případech důležitých může výbor svolati i předseda senátu.

(²) Nadpoloviční většina všech členů výboru může kdykoli písemně žádati za nové volby všech nebo některých funkcionářů výboru; to platí i o zpravodajích (§§ 30 a 33, odst. 1.). Nové volby vykonají se ihned.

(³) Pro jednání výboru platí obdobně pravidla daná pro plnou schůzi senátu, pokud není zvláštních ustanovení, a předsedovi výboru přísluší ohledně řízení jednání a disciplinárních prostředků obdobná práva jako předsedovi senátu.

(⁴) Jde-li o návrhy krátké a jednoduché a usnadní-li se tím jednání, může předseda připustiti, aby se podávaly ústně, nepodá-li většina přítomných členů výboru proti tomu písemné námítky.

(⁵) Usnesení výboru o návrzích formálních, dále o všech návrzích, kterými se nenavrhují věcné změny neb doplňky k projednávané věci, děje se vždy, i když to výslovně v jednání řadě ustanoveno není, bez rozpravy prostým hlasováním, leč by se na rozpravě usnesl výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

(⁶) Výbor může se bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že jednání jest důvěrné.

§ 26.

Zápisy ve výborech.

(¹) O každé schůzi pořídí zapisovatel jednací zápis a podpíše jej s předsedou. Zápisy s prezenční listinou se odevzdávají, jakmile lich ve výboru není třeba, senátní kanceláři.

(²) Výbor se může se souhlasem předsedy senátu bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, aby o jeho jednání byl sepsán záznam těsnopisný.

(³) Výbor se může bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že jeho jednání se neuveřejní.

§ 27.

Účast jiných osob ve výboru.

(¹) Členové vlády, úředníci jimi povolani a předseda senátu jsou oprávněni dostaviti se do schůzí výborových a ujmouti se tam slova kdykoli, jakož i činiti návrhy.

(²) Usnesl-li se výbor, aby se některý ministr osobně dostavil do jeho schůze, pozve jej předseda výboru do schůze podle usnesení (§ 40 úst. list.), aby žádaná vysvětlení podal. Usnesení stane se bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Senátoři mají právo býti přítomni při jednání výborů, ačli se výbor neusnesl, že jeho jednání jest důvěrné (§ 25, odst. 6.); senát má právo toto usnesení k návrhu 11 senátorů bez rozpravy prostým hlasováním změnit.

(⁴) Při jednání o rozpočtu, o věcech daňových a o povolání brančů přítomnost senátorů nesmí býti vyloučena.

§ 28.

Znalci a svědci ve výboru.

(1) Výbor může se souhlasem předsedy senátu ke svým poradám přizvat i jiné osoby jako znalce a rádce s hlasem poradním. Usnesení to děje se bez rozpravy prostým hlasováním. Osobám těm přísluší náhrada stravného a hotových výloh, pokud nejsou úředníky státními; o zvláštní odměně úředníkům státním, pokud nejsou vysláni vládou, rozhoduje předsednictvo.

(2) Usnesením výboru může předseda nebo zpravodaj být zmocněn, aby k svědectví o věci povahy veřejné, kterou výbor z usnesení senátu vyšetřuje, neb o níž jedná, předvolal a ve schůzi neb mimo schůzi vyslechl neb soudem dožádaným vyslechnouti dal svědky. O povinnosti svědčeti, o opatřeních donucovacích, o právu odpírati výpověď a o nárocích na svědecké platy pro tyto svědky ustanovení řádu trestního s tím rozdílem, že veřejní úředníci nemohou odepřít výpověď z důvodů úředního tajemství; člen Národního shromáždění může odepřít svědectví též z důvodu § 26 úst. list.

(3) Zápis o výsledku výborem, předsedou nebo zpravodajem vede zapisovatel výboru nebo úředník senátní kanceláře.

(4) Křivá výpověď svědkova je trestná jako křivá výpověď před soudem.

(5) O donucovacích opatřeních rozhodne soud dožádaný, po případě soud bydliště svědkova.

§ 29.

Členství výboru.

(1) Senátor zvolený do výboru je povinen volbu přijmouti, leč by byl již členem dvou jiných výborů.

(2) Člen výboru je povinen schůzi pravidelně se zúčastniti.

(3) Pozbude-li senátor pro nedbalost mandátu výborového anebo nemůže-li onemocněv či máje dovolenou více než 3 neděle se zúčastniti jednání výborového, požádá předseda výboru předsedu senátu za novou volbu.

§ 30.

Zpravodaj ve výboru.

(1) Předseda výboru přidělí návrh výboru příkázaný některému členu jako zpravodaji pro výbor; je-li proti tomu námitka, zvolí si zpravodaje výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 31.

Jak se výbor usnáší.

(1) Výbor jedná za přítomnosti aspoň třetiny členů a usnáší se platně prostou většinou pří-

tomných, počítaje v to předsedajícího, jenž odevzdává hlas naposled; při rovnosti hlasů jest návrh zamítnut.

(2) Dokud není rozdána zpráva výborová senátu, může výbor odvolati své usnesení, když se pro to vysloví schůze jednomyslně neb většina přítomných aspoň tolika hlasy, kolika bylo učiněno usnesení dřívější; o návrhu na odvolání usnesení rozhoduje výbor bez rozpravy prostým hlasováním, leč by se na rozpravě usnesl výbor bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 32.

Předběžná otázka.

(1) Závisí-li návrh výboru v hlavní věci na nějaké otázce předběžné, může výbor navrhnouti senátu, by rozhodl dříve tuto otázku, a odročiti rozpravu až do tohoto rozhodnutí.

§ 33.

Zpráva výboru.

(1) Zpravodaj výborem zvolený přednáší věc ve výboru, sepiše o výsledku porady odůvodněnou zprávu, a když ji výbor schválil, hájí v senátě usnesení výboru. Výbor může zmocniti zpravodaje a předsedu, aby sami důvodovou zprávu vypracovali a přímo senátu podali. Zprávu podá předseda a zpravodaj.

(2) Zpráva odevzdá se kanceláři senátní a vytiskne se za dohledu zpravodajova.

(3) Rozdanou zprávu může výbor vzíti zpět jen, svolí-li senát prostým hlasováním bez rozpravy.

(4) Menšina výboru, čítající aspoň pětinu členů, může sepsati pro senát zvláštní zprávu, kterou však třeba odevzdati senátní kanceláři závčas tak, aby mohla býti dána do tisku současně se zprávou výborovou. Není přípustno zřizovati pro senát zvláštního zpravodaje menšiny.

§ 34.

Jednání ve dvou či několika výborech.

(1) Byl-li návrh odevzdán dvěma či několika výborům, může býti o něm jednáno současně. Výbory mohou zřídit k poradě o takovém návrhu společnou komisi, v níž zúčastněné výbory jsou zastoupeny stejným počtem členů; výbory samy pak schvalují zprávu pro plenum.

(2) Nedohodnou-li se výbory o zprávě společně, podá každý výbor zprávu zvláštní.

(3) Výbor rozpočtový, jemuž příkázán byl podle § 24 návrh v jiném výboru již projednaný, připojí ke zprávě svou zprávu s hlediska úhrady.

§ 35.

Lhůty.

(¹) Senát může k návrhu předsedovu prostým hlasováním bez rozpravy výboru přikázat, aby o návrhu podal zprávu do určité lhůty. Příkaz ten může dáti senát kdykoli, i když výbor již o věci jedná.

(²) Není-li zpráva ve lhůtě podána, aniž výbor žádal o prodloužení lhůty, anebo nebyla-li lhůta prodloužena, může předmět býti dán na jednací pořad i beze zprávy výborové. Zpravodaje určí v tom případě předseda senátu.

§ 36.

Změna příslušného výboru.

(¹) Výbor může navrhnouti, aby návrh byl přikázán výboru jinému. O tom senát rozhodne k dotazu předsedovu bez rozpravy prostým hlasováním.

Část VII.

Plná schůze.

§ 37.

Veřejnost jednání.

(¹) Plné schůze senátu jsou veřejné. Výjimkou koná se schůze důvěrná k návrhu předsedovu neb člena vlády, usnese-li se o tom senát, když se byli posluchači vzdálili, bez rozpravy prostým hlasováním, konečně podle § 67, odst. 2.

(²) Jednání o rozpočtu a o věcech daňových jsou vždy veřejná.

§ 38.

Důvěrná schůze.

(¹) V důvěrné schůzi smějí setrvati jen úředníci určení předsedou, těsnopisci vzati předsedou do slibu, že zachovají úřední tajemství, a členové vlády a jejich zástupci.

(²) Zápis jednání a těsnopisecká zpráva o schůzi důvěrně se neuvěřejí, leč by se senát usnesl jinak. Usnesení to děje se bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 39.

Trvání schůze. Přesun pořadu jednání.

(¹) Schůzi zahajuje a končí předseda.

(²) O návrhu některého senátora, aby se ve schůzi pokračovalo, rozhodne senát bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Senát může k návrhu předsedovu bez rozpravy prostým hlasováním přesunouti ustanovený

pořad jednání. Předseda může také navrhnouti, aby jednání o některém předmětu bylo přerušeno a aby se projednával jiný bod denního pořádku.

§ 40.

Příští schůze.

(¹) Senát rozhodne pokaždé k návrhu předsedy bez rozpravy prostým hlasováním, kdy a s jakým denním pořádkem (§ 10, odst. 3.) jest konati příští schůzi či zda ji svolá předseda.

(²) Nerozhodl-li senát o příští schůzi, svolá ji předseda písemně neb telegraficky.

(³) Nekonal-li senát během zasedání schůze déle 14 dnů, je povinen předseda svolati schůzi do 3 dnů, žádá-li toho vláda neb aspoň dvě pětiny senátorů písemně s udáním žádaného pořadu jednacího.

(⁴) Nesouhlasí-li předseda s navrženým jednacím pořádkem, rozhodne o tom senát bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 41.

Zahájení schůze. Sdělení předsednictva.

(¹) V ustanovenou hodinu zahájí předseda schůzi, nepřihlížeje k počtu přítomných.

(²) Veškerá sdělení vlády, předsednictva i výborů, došlé spisy, zprávy, návrhy a jich přidělení, podané dotazy, i naléhavé, žádosti o dovolené, o změny v protokolu, rozhodování o resignaci na členství výboru, udílení lhůty výborům a jiné věci formální, o nichž jednací řád nařizuje prosté hlasování bez rozpravy, může předseda oznámiti nebo naříditi kdykoli mezi schůzemi nebo ke konci schůze.

(³) Kdyby sdělení vyžadovalo delšího času, může předseda odkázati senátory na seznam jich v kanceláři senátní vyložený, jenž se uveřejní též v těsnopisecké zprávě.

(⁴) Rozpravy a řeči ke sdělení předsednictva dovolují se jen, pokud jednací řád výslovně tak stanoví. Předseda může rozpravy i řeči takové odkázati na konec schůze.

§ 42.

Způsob porady.

(¹) O osnovách zákonů a o smlouvách mezinárodních (§ 64, č. 1., úst. list.) jedná se ve dvojitěm čtení, o předmětech ostatních ve čtení jediném.

(²) O vytištěných zprávách výborů a návrzích vlády a senátorů může se jednati teprve, když uplynuly 24 hodiny, co byly rozdány.

(³) Zprávy tiskem rozdané se nepředčítají.

(⁴) Zprávy o peticích mohou se podati a projednati, aniž dříve byly vytištěny a rozdaný.

§ 43.

Rozprava povšechná a podrobná.

(¹) Je-li zpráva obsáhlejší nebo týká-li se věcí důležitějších, může předseda v prvním čtení rozdělit rozpravu na povšechnou a podrobnou.

(²) Jak v povšechné, tak v podrobné rozpravě obdrží nejprve slovo zpravodaj (§§ 33 a 34).

(³) Za zpravodaje, který neplní zpravodajské povinnosti, určí předseda zpravodajem jiného člena výboru.

§ 44.

Řeči.

(¹) Nesmí se ujmouti slova, komu ho předseda nedal. Zpravodajové i řečníci mluví s řečnickým řečí.

(²) Chce-li se předseda zúčastniti rozpravy, odevzdá předsednictví; mluví s řečnickým řečí a ujme se předsednictví teprve, když věc je vyřízena.

(³) Řečníci mohou se hlásiti u předsedy již před schůzí písemně anebo mezi schůzí osobně a ústně potud, dokud není usnesen konec rozpravy anebo, nebylo-li takového usnesení, dokud předseda nedal závěrečného slova zpravodaji. Přihlašující se naznačí, zda chtějí mluvit pro návrh či proti němu.

(⁴) Řeči k jednacímu řádu, poznámky osobní a věcné jsou dovoleny jen podle uvážení předsedy; jejich trvání nesmí přesahovati doby pěti minut.

§ 45.

Pořad a trvání řeči.

(¹) Zahajuje rozpravu oznámí předseda řečníky dosud přihlášené.

(²) Po řeči zpravodajové (§ 43) předseda uděluje slovo řečníkům zpravidla v pořadí jejich přihlášek, avšak jest povinen přihlížeti k tomu, aby nejprve mluvil řečník proti návrhu (a to především některý z přihlášených členů výborové minority, která podala zvláštní zprávu) a dále, aby se pokud lze střídali řečníci pro návrh a proti němu.

(³) Promluvil-li již člen některého klubu, udělí předseda jinému členu téhož klubu slovo teprve tehdy, až promluví přihlášení řečníci všech klubů, jejichž člen dosud k věci nemluvil.

(⁴) Řečníci mohou si místa vyměňovati, což dlužno předsedovi oznámiti.

(⁵) Žádný senátor nesmí mluvit k témuž předmětu jednání více než dvakrát.

(⁶) Senát může k návrhu předsedy neb kteréhokoliv senátora bez rozpravy prostým hlasováním omeziti dobu řeči při rozpravě povšechné ne

pod půl hodiny a při rozpravě podrobné neb pod 10 minut; v tom případě platí pro zpravodaje dvojnásobná doba řeči.

(⁷) Kdo byv vyzván k řeči, není přítomen, ztrácí slovo.

§ 46.

Zástupci vlády.

(¹) Členové vlády a zástupci jimi vyslaní mohou se účastniti schůzí a ujmouti se slova kdykoliv i vícekrát, ano i když rozprava byla již skončena, řečníka však nepřerušujíce. (§ 39 úst. list.) Hlasují jen, jsou-li senátory.

(²) Senát může se k písemnému návrhu 11 senátorů bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, aby se člen vlády neb jeho zástupce dostavil do schůze a podal tam zprávy a vysvětlení. Senát může určitě označiti, který člen vlády aneb který orgán státní správy do schůze se má dostaviti. Vyzvaný jest povinen usnesení tomu k požádání předsedu vyhověti (§ 40 úst. list.).

§ 47.

Návrhy formální.

(¹) Návrhy na pouhý způsob jednání podávají se jen písemně a usnáší se o nich senát bez podpory a bez rozpravy prostým hlasováním.

(²) Návrh na odročení nebo na vrácení výboru s určitým rozkazem lze učiniti kdykoli, byl-li však zamítnut, nelze ho během jednání o téže věci v téže schůzi opakovati.

(³) Návrhu na zamítnutí nelze činiti, nýbrž jen návrh, aby se přešlo k dennímu pořádku s odůvodněním nebo bez něho.

(⁴) Každý senátor může navrhnouti konec rozpravy. O návrhu tom rozhodne senát prostým hlasováním bez rozpravy, když promluví aspoň čtyři řečníci.

§ 48.

Návrhy věcné a konec rozpravy.

(¹) Návrhy vedlejší, pozměňovací aneb doplňovací musí senátoři podati písemně nejpozději bezprostředně potom, když bylo usneseno rozpravu skončiti, nebo když předseda prohlásil, že není již nikdo k slovu přihlášen. Návrhy ty pojímou se do hlasování jen tehdy, jsou-li podepsány návrhovatelem a aspoň 10 jinými senátory.

(²) Když bylo usneseno rozpravu skončiti, mohou mluvit jen hlavní řečník pro návrh a hlavní řečník proti návrhu, ustanovení dohodou zapsaných ještě řečníků obou stran. Není-li možno nejdéle za 5 minut docíliti dohody, rozhodnou zapisovatelé losem. Vylosování mohou postoupiti slovo jinému zapsanému řečníku.

(³) Po hlavních řečnících přísluší závěrečné slovo zpravodajům (§§ 33 a 34) a není-li zpravodaje, prvnímu navrhovateli, který však může slovo přenechat jinému z navrhovatelů.

(⁴) Ujal-li se slova po skončené rozpravě zástupce vlády, je tím rozprava znovu zahájena.

§ 49.

Jednací řeč.

(¹) Vláda a představitelé funkcí senátních, jmenovitě předseda a místopředsedové senátu, výborů a komisí, zapisovatelé, zpravodajové, pořadatelé a kancelář senátní užívají v senátním jednání řeči československé.

(²) Projevy senátorů dějí se v řeči československé. Senátoři národnosti německé, ruské (maloruské), maďarské nebo polské mohou projevy činit v jazyku své národnosti, nechť-li užiti jazyka československého.

(³) K samostatným návrhům, dotazům a interpelacím, podaným v jiné řeči než československé, má podavatel právo připojit sám písemně překlad do řeči československé a překlad ten jest pak podkladem jednání. Neopatří-li senátor takového překladu, opatří překlad co nejdříve kancelář senátní a překlad ten jest pak podkladem jednání.

(⁴) K návrhům formálním, pak věcným návrhům vedlejším, pozměňovacím a doplňovacím, o nichž senát neb výbor má jednati neb hlasovati, pokud nejsou podány v řeči československé, buď navrhovatelem připojen překlad do českoslovenštiny, jinak se k nim nepřihlíží; tento překlad jest podkladem jednání; jsou-li však návrhy takové krátké a jednoduché a nezdružuje-li se tím jednání, může předseda podle svého uvážení dáti je přítomným tlumočníkem hned do českoslovenštiny přeložiti, překlad ústně dáti prohlásiti a do jednání neb hlasování je pojmouti.

(⁵) Podá-li se samostatný návrh (dotaz, interpelace) tak obsáhlý, aneb sejde-li se současně jich tolik v řeči německé, ruské (maloruské), maďarské nebo polské, že nelze senátní kanceláři překladu opatřiti ani do týdne, může předsednictvo návrhy (dotazy, interpelace) podavatelům vrátiti, aby připojili sami do týdne překlad do řeči československé; nestalo-li se tak, má se za to, že návrh (dotaz, interpelace) podán nebyl.

(⁶) Formule o slibu senátorů (§ 6) přečte se senátorům národnosti německé, ruské (maloruské), maďarské a polské též v jejich řeči a senátoři tito mohou ve své řeči slibovati. Rovněž při jmenovitém hlasování mohou tito senátoři užívati své řeči. Ustanovení prvé věty tohoto odstavce platí i o slibu předsedy a místopředsedů (§ 7), jsou-li některé z jmenovaných národností.

(⁷) V těsnopiseckých zprávách, případně v zápisech o schůzích senátu, uveřejní se projevy pronesené německy, ruský (maloruský), maďarsky nebo polsky v československém překladu, který, nepřipojil-li senátor sám do 48 hodin překladu, opatří kancelář senátní; v těsnopiseckých zprávách uveřejní se tyto projevy jako příloha též v jazyku, jímž byly předneseny.

(⁸) Předsednictvo senátu jest oprávněno překlad, který podle odst. 3., 4., 5. a 7. tohoto paragrafu připojil senátor sám, dáti přezkoumati a podle potřeby opravit tlumočnickem a v takovém případě jest opravený překlad podkladem jednání a tisku.

(⁹) K písemné odpovědi představitelů vlády nebo senátních funkcí na dotaz neb interpelaci podanou v řeči německé, ruské (maloruské), maďarské nebo polské připojí se též (a při interpelacích i vytiskne) překlad do řeči tazatelovy.

(¹⁰) Žádost (petici) lze podati i v řeči německé, ruské (maloruské), maďarské nebo polské. Pro předsednictvo, případně pro výbor a senát opatří senátní kancelář o žádostech zprávu se stručným výtahem v řeči československé. Usnese-li se předsednictvo (výbor, senát) na odpovědi, připojí k ní — pokud žádost nebyla podána v řeči československé — senátní kancelář překlad do řeči žadatelovy.

(¹¹) Zprávy presidenta republiky senátu (§ 64, č. 6., úst. list.) vydají se tiskem též v překladu německém, ruském (maloruském), maďarském a polském, které obstarává senátní kancelář.

(¹²) Tlumočníky pro senát a kancelář ustanoví předsednictvo senátu; předseda výboru může funkcí tou pověřiti též senátora.

§ 50.

Volání „k věci“ a „k pořádku“.

(¹) Odchyluje-li se řečník od věci, volá jej předseda „k věci“, užil-li výrazů urážejících slušnost neb mrav neb dokonce trestuhodných, volá jej „k pořádku“. Za tím účelem může předseda řečníka přerušovati.

(²) Předseda může řečníka, kterého volal po třikráte „k věci“ nebo „k pořádku“ přerušiti a odniti mu slovo. Senátor, jemuž slovo bylo odňato, může žádati, aby o tom rozhodl senát; ten rozhoduje bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Je-li předsedovi patrné, že se zneužívá jednacího řádu k tomu, aby bylo jednání mařeno nebo svévolně zdržováno, může veškeré k takovému počínání směřující projevy a návrhy vyloučiti z jednání se svolením senátu, které se udílí bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 51.

Důtka.

(¹) Urazil-li senátor ve schůzi jiného senátora, člena neb zástupce vlády, přikáže předseda na písemnou žádost uraženého věc výboru imunitnímu, jenž rozhodne do 48 hodin, zda je senátor vinen, a navrhne v tom případě ústní zprávou, aby provinilemu senátoru byla vyslovena důtka. Návrh ten dá se na jednací pořad nejbližší schůze senátu. Senát rozhodne po slyšení zpravodaje, uraženého i provinileho bez další rozpravy prostým hlasováním.

§ 52.

Vyloučení ze schůzí.

(¹) Byl-li předseda senátorem ve schůzi při výkonu svého úřadu těžce uražen nebo bylo-li zřejmě odpiráno jeho nařízením, může předseda provinileho senátora vyloučiti na dobu trvání této schůze; mařil-li senátor jednání takovým způsobem, že se nemůže v jednání pokračovati, může ho předseda vyloučiti z účasti až na dobu deseti schůzí.

(²) Po odchodu senátora vyloučeného dotáže se předseda senátu, schvaluje-li vyloučení. Senát rozhodne o tom bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Vyloučený senátor může usnesením předsednictva zbaven býti senátorského platu na příští měsíc zcela neb z části.

(⁴) Nepodrobí-li se vyloučený senátor dobrovolně rozhodnutí předsedovy (§ 10, posl. odst.), zbavuje se senátorského platu na příští měsíc.

§ 53.

Rozprava podrobná.

(¹) Po skončené rozpravě povšechné hlasuje se, má-li osnova, a je-li několik osnov, která z nich má býti základem rozpravy podrobné, když se předem bylo hlasovalo snad o návrhu na přechod k dennímu pořadu.

(²) Nebyla-li žádná z osnov přijata za základ rozpravy podrobné, je věc zamítnuta.

(³) V podrobné rozpravě hned potom zahájené ustanoví předseda, o kterých částech osnovy se má porada a hlasování konati společně nebo zvlášť. O námitce proti tomu rozhodne se bez rozpravy prostým hlasováním.

(⁴) Ustanovení §§ 44 až 48 platí i pro rozpravu podrobnou.

§ 54.

Druhé čtení.

(¹) Druhé čtení (hlasování o celku) děje se nejdříve za 24 hodin po skončení čtení prvního.

(²) Při druhém čtení není rozpravy a navrhnouti lze jen odložení hlasování, vrácení výboru nebo opravu chyb jazykových, písma neb tisku a změny slohové, o nichž se však vůbec nehlasuje, souhlasí-li zpravodaj.

(³) Odporují-li si některá usnesení prvního čtení, lze též navrhnouti opravu.

§ 55.

Jednání zkrácené.

(¹) Jde-li o naléhavou osnovu vládní neb o iniciativní návrh vyžadující rychlého vyřízení, může navrhnouti vláda, předseda nebo dvě pětiny všech senátorů, aby věc taková jako pilná projednána byla jednáním zkráceným. Návrh takový jest dáti aspoň 24 hodin předem na pořad jednání.

(²) K odůvodnění pilnosti osnovy (návrhu) promluví pouze předseda neb jeden z navrhovatelů zkráceného jednání; nedohodnou-li se, určí jej předseda. Senát pak rozhodne bez další rozpravy. Zkrácené jednání řídí se těmito pravidly:

(³) Předseda přikáže v téže schůzi plena věc výboru, který za příslušný uzná, a současně se usnese senát k návrhu předsedovu bez rokování, prostým hlasováním, aby výbor v určité neprodávitelné lhůtě podal o osnově (návrhu) zprávu.

(⁴) Výbor projedná osnovu (návrh) v nejbližších svých schůzích před ostatními předměty, o nichž jednání třebas i přeruší až do vyřízení pilné věci. Před zahájením rokování o věci pilné usnese se výbor bez rokování k návrhu předsedovu, neb některého člena, zda se má konati o věci pilné rozprava povšechná, v jaké části se rozvrhne rozprava podrobná, v jaké lhůtě nejpozději jest každou část jednání vyřídit a jak nejdéle smí jednotlivý řečník mluvit.

(⁵) Jakmile uplynula lhůta výboru k podání zprávy daná (odst. 3), dá předseda senátu osnovu (návrh) na pořad jednání nejbližší schůze, přičemž může rozpravu o věci v senátě právě projednávané až do vyřízení věci pilné přerušiti. Předseda může projednání věci pilné vyhraditi také zvláštním schůzím senátu, konaným souběžně se schůzemi, v nichž se projednávají jiné předměty jednání.

(⁶) Senát projednává pilnou věc i tehdy, nepodal-li o ní výbor zprávy. V takovém případě imenuje zpravodaje předseda senátu.

(⁷) Před zahájením prvního čtení usnese se senát k návrhu předsedovu bez rozpravy prostým hlasováním, zda se má konati o věci pilné při prvním čtení rozprava povšechná, v jaké části se rozvrhne rozprava podrobná a v jaké lhůtě nejpozději jest každou část jednání vyřídit a jak nejdéle jednotlivý řečník mluvit.

(⁸) Jakmile lhůty v odst. 4., 5. a 7. dané uplynou, přikročí se ve výboru, případně ve schůzi senátu bez odkladu k hlasování, byť i řečník měl býti v řeči přerušena.

(⁹) Ide-li o řádný státní rozpočet, nesmí býti lhůta podle odst. 3. výboru k projednání této pilné věci dána kratší, než 10 dní a lhůta plenu senátu podle odst. 7. kratší, než 6 dní. V uvedené době budiž konáno nejméně 6 schůzí výborových po 4 hodinách a nejméně 3 schůze senátu po 4 hodinách.

(¹⁰) Při jednání zkráceném může býti druhé čtení provedeno i před uplynutím lhůty v § 54, odst. 1., uvedené.

(¹¹) Návrh na zkrácené jednání lze učiniti, i když už výbor neb senát o věci jedná.

Část VIII.

Usnášení.

§ 56.

Náležitosti usnesení.

(¹) Senát jest způsobilý usnáseti se zpravidla za přítomnosti aspoň třetiny všech senátorů a ku platnosti usnesení je třeba nadpoloviční většiny přítomných (§ 32 úst. list.).

(²) Při rovnosti hlasů je návrh zamítnut.

(³) K usnesení o vypovězení války a ke změně ústavní listiny a jejích součástí je třeba třípětinové většiny všech senátorů (§ 33 úst. list.).

(⁴) Nedotčena jsou ustanovení §§ 44 a 48 úst. list.

(⁵) Předseda hlasuje jen při volbách, ale počítá se do počtu přítomných.

§ 57.

Pořad hlasování.

(¹) Po skončené rozpravě ustanoví předseda pořad hlasování, hledě k tomu, by vyšel na jevo pravý názor většiny.

(²) Aby se hlasování zjednodušilo, může předseda vyvolati usnesení o otázce zásadní.

(³) Rovněž může předseda po skončené rozpravě odložit hlasování o celku neb části na dobu neb schůzi pozdější a pokračovati zatím v jednání. O námitce proti tomu neb o návrhu některého senátora, aby znění nebo pořad otázek byl opraven anebo, aby otázka byla rozdělena, pokud s návrhem takovým předseda nesouhlasí, rozhodne senát bez rozpravy prostým hlasováním.

§ 58.

Způsob hlasování.

(¹) Hlasuje se pro návrh neb proti návrhu bez udání důvodů.

(²) Zpravidla se hlasuje zdvižením ruky nebo povstáním. Je-li výsledek prostého hlasování po-

dle názoru předsedova anebo 25 senátorů pochybným, dá předseda, opakuje otázku, buď sečísti hlasy, nebo hlasovati podle jmen; oboje provede tajemník senátu nebo jeho zástupce se zapisovatelem za dozoru předsedova.

(³) Hlasy jest sečísti i tehdy, nařídí-li to předseda anebo žádá-li toho aspoň 25 senátorů před hlasováním.

(⁴) Vyjde-li při hlasování na jevo, že není přítomna ani třetina senátorů, předseda přeruší nebo skončí schůzi.

§ 59.

Hlasování podle jmen.

(¹) Podle jmen se hlasuje:

- a) při druhém čtení v případech § 48 úst. list., dále změnil-li senát v prvním čtení usnesení sněmovny poslanecké (§ 44, odst. 1. a 4., úst. list.) a konečně trvá-li senát na svém usnesení podle § 44, odst. 2., druhá věta, úst. list.;
- b) zamítá-li senát zcela po skončené rozpravě povšechné (§ 53, odst. 1. a 2.) neb ve druhém čtení osnovu přijatou sněmovnou poslaneckou (§ 44, odst. 1., úst. list.);
- c) jinak jen z rozhodnutí předsedova.

(²) Hlasuje se podle jmen tak, že každý senátor odevzdá sedě na svém místě tištěný hlasovací lístek obsahující jeho jméno a slovo „ano“ nebo „ne“. Výsledek prohlásí předseda, avšak podrobný výčet jmen budiž uveden jen ve zprávě těšnopisecké (§ 73).

Část IX.

Volby a návrhy na jmenování.

§ 60.

Volba členů a náhradníků Stálého výboru Národního shromáždění.

(¹) Jak volí senát 8 členů a 8 náhradníků Stálého výboru Národního shromáždění, ustanovuje § 54 úst. list.; volí-li se podle zásady poměrného zastoupení, provede se volba podle § 63, odst. 2., s tím, že sdružování stran je přípustno. Rozhodnutí o způsobu volby děje se bez rozpravy.

§ 61.

Způsob volby.

(¹) Volby nebo návrhy na jmenování dějí se zpravidla hlasovacími lístky prostou většinou hlasů. Lístky sčítají zapisovatelé.

(²) Není-li námitky, může se voliti zdvižením ruky nebo povstáním, vyjma volbu předsedy.

§ 62.

Užší volby.

(¹) Nedosáhne-li se při prvé volbě prosté většiny hlasů, koná se volba užší, do níž se pojme z těch, kdo při prvé volbě obdrželi poměrně nej-

více hlasů, dvakráté tolik jmen, kolik jich má být voleno.

(²) Při rovnosti hlasů v první neb v užší volbě rozhodne předseda losem, kdo se má dostat do volby užší nebo kdo je zvolen.

§ 63.

Volba výborů.

(¹) K návrhu aspoň 11 senátorů volí se výbory podle zásady poměrného zastoupení.

(²) Při volbě podle zásady poměrného zastoupení odevzdávají hlasovací lístky jen senátoři, kteří nejsou ani členy ani (§ 16, druhá věta) hospitanti žádného klubu, a klubovní předsedové nebo jejich zástupcové za všechny členy i hospitanty (§ 16, druhá věta) svého klubu, byť i členové (hospitanti) přítomni nebyli. Součet všech odevzdaných hlasů (kromě prázdných) dělí se počtem mandátů, které se mají obsadit. Nejbližším celým číslem vyšším (číslem volebním) dělí se součet každé skupiny hlasovacích lístků v celém obsahu stejně znějících a přikáže se každé skupině tolik mandátů, kolikráté je volební číslo obsaženo v součtu, a to v pořadí, jak kandidáti na hlasovacích lístcích jsou uvedeni. Jsou-li na takových hlasovacích lístcích napsáni kandidáti v různém pořadí, rozhodují o jejich pořadí hlasovací lístky, tvořící většinu dotčené skupiny. Mandáty zbylé přidělí se skupinám vykazujícím při dělení číslem volebním největší zbytky. Jsou-li zbytky dělení u více skupin sobě rovny, rozhodne los. Byl-li by takto někdo zvolen dvakráté, prohlásí, za kterou skupinu mandát chce podržet a skupině, ze které ubyl, přidělí se mandát další.

(³) Ubyl-li člen výboru, jmenuje zaň náhradníka předseda klubu (jeho zástupce), jehož byl členem neb (v případě § 16, druhá věta) hospitantem; nebyl-li členem (hospitantem ve smyslu druhé věty § 16) žádného klubu anebo nejmenuje-li předseda (zástupce) klubu do lhůty předsedou senátu dané náhradníka, zvolí se náhradník podle §§ 61 a 62.

Část X.

Prohlášení vlády.

§ 64.

• Samostatná prohlášení vlády.

(¹) Členu vlády jest dát slovo na počátku neb na konci nebo podle uvážení předsedy i během schůze ku prohlášení, která nejsou v souvislosti s denním pořadem.

§ 65.

Rozprava o prohlášení vlády.

(¹) K písemnému návrhu kteréhokoli senátora může se senát bez rozpravy prostým hlasováním usnésti, že o prohlášení jest zahájit rozpravu ihned

anebo v některé schůzi příští. Tuto rozpravu zakončí jest hlasováním, schvaluje-li senát prohlášení čili nic; senát může se však usnésti, že hlasování odkládá.

Část XI.

Dotazy a interpelace.

§ 66.

Dotazy k vládě.

(¹) Každý senátor může písemně dotazovati se vlády neb člena vlády po čínech vlády a jejích orgánů a po zamýšlených opatřeních. Na dotaz může dotázaný odpovědět ústně neb písemně. Dotaz a písemná odpověď se podávají senátní kanceláři, ale netisknou se. Senátní kancelář dodá dotaz i odpověď.

§ 67.

Interpelace.

(¹) Je-li takový dotaz podepsán ještě aspoň 10 jinými senátory (interpelace), je dotázaný povinen odpovědět ústně neb písemně do 2 měsíců anebo výslovně odpověď odepřít s udáním důvodů. Interpelaci a odpověď anebo odepření její jest dodat senátní kanceláři a rozdat tiskem. Nejpozději ve schůzi po rozdělení nejbližší příští může být navrženo, aby se rokovalo o odpovědi nebo o její odepření. O návrhu i rokování platí ustanovení § 65.

(²) K žádosti člena vlády musí předseda pro odpověď na interpelaci prohlásit schůzi za důvěrnou; v tom případě se odpověď nevysloví, leč by se senát jinak usnesl. Případný návrh na zahájení rozpravy učinit jest ihned ve schůzi důvěrné a senát usnáší se o zahájení rozpravy rozhodne zároveň, zda rozprava provede se ve schůzi veřejné či důvěrné (§§ 37 a 38).

§ 68.

Interpelace naléhavá.

(¹) Je-li podaná interpelace označena za naléhavou, rozhodne senát bez rozpravy prostým hlasováním, zda a kdy jest o ní zahájit rozpravu. V usnesené rozpravě musí interpelovaný člen vlády na interpelaci odpovědět (§§ 65 a 67).

§ 69.

Dotazy k předsedám.

(¹) Každý senátor může se dotázati předsedy senátu nebo předsedy výboru po jejich opatřeních; dotaz jest podati písemně senátní kanceláři a jest naň do 14 dnů v senátě odpovědět, při čemž tázaný obsah dotazu sdělí. Dotaz se tiskem nerozdává.

Část XII. Žádosti (petice).

§ 70.

Jednání o žádostech.

(¹) Žádosti znějící senátu dodati jest senátní kanceláři. Nepředčítají se ve schůzi a nerozdávají tiskem.

(²) Podání neb žádosti beze jména, též veškerá ohrazení (protesty) v příčině jednání senátu, jeho funkcionářů a členů se neprojednávají.

(³) O žádostech rozhoduje předsednictvo senátu podle zprávy senátní kanceláře (§ 49, odst. 8.). Předsednictvo buď na žádost samo odpoví anebo ji odkáže výboru, který za příslušný uzná, nebo žádost odloží.

(⁴) Výbor pak buď na žádost odpoví sám nebo podá o ní ústní zprávu senátu s příslušným návrhem anebo ji odloží.

§ 71.

Seznam žádostí.

(¹) Chce-li výbor podat ústní zprávu o žádostech, vyhotoví senátní kancelář a rozdá tiskem jejich seznam s udáním stručného obsahu a s návrhem výboru.

Část XIII.

Zápisy.

§ 72.

Zápisy o jednání.

(¹) O jednání ve schůzi senátu nebo výboru sepiše se zápis. Má se v něm zaznamenati, kolik členů bylo přítomno (§ 2), jaké návrhy byly podány při jednání (§§ 47 a 48), jaký byl postup hlasování.

(²) Zápisy o schůzi senátu ověřené předsedou, zapisovatelem a tajemníkem senátu, mají býti po 48 hodin vyloženy v kanceláři k nahlédnutí. Nepodá-li žádný senátor v této lhůtě písemných námitek, pokládá se zápis za správný, dá se do tisku a rozdá senátorům. Nevyhoví-li předseda námitek, rozhodne o ní příští schůze senátu bez rozpravy prostým hlasováním.

(³) Zprávy výborů vydávají se zvlášť.

(⁴) Všechny spisy o jednání senátu mají se prodávati za ceny výrobní.

§ 73.

Zprávy těsnopisecké.

(¹) O každé schůzi senátu sepiše se a vytiskne zpráva těsnopisecká, podávající přesný obsah celého jednání.

(²) Zprávy ty buďte v obyčejném písmě po schůzi vyloženy v senátní kanceláři.

(³) Každý řečník může prohlédnouti v kanceláři těsnopisců část zprávy, obsahující jeho řeč, a naznačiti, jaké omyly, nebo nedostatky by obsahovala; kdyby ředitel těsnopisecké kanceláře nemohl přáním těmto vyhověti, vyžádá si rozhodnutí předsedova, který se o tom dohodne s úřadujícími zapisovateli.

(⁴) Spisy rozdané tiskem jsou přílohami zpráv těsnopiseckých.

(⁵) K návrhu předsedovu může se senát bez rozpravy prostou většinou kdykoli usnésti, že se řeči senátorů, ani zpravodajů, ani členů a zmocněnců vlády dočasně nebudou stenografovati a v těsnopisném zápisu doslovně uveřňovati, a že řečníci mají právo do 24 hodin potom, kdy domluvili, připojiti k těsnopisnému zápisu o senátním jednání obsah svých řečí. Návrh takový se nepodává písemně, nerozmnožuje se, nerozdává se senátorům, nepřikazuje se předem výboru a senát se o něm usnáší, i když nebyl předem dán na denní pořádek.

Část XIV.

Svoboda sněmovního jednání.

§ 74.

Zákaz rušiti jednání senátu.

(¹) Do schůzí senátu a výborů kromě senátorů a osob úřadem svým k tomu povolaných nemá nikdo přístupu.

(²) Ústních žádostí ani deputací senát nepřijímá.

(³) Deputace vyslané k senátorům do budovy senátní nemají přístupu, je-li jich více než 10 osob.

(⁴) Ve dny, kdy zasedá senát nebo některý senátní výbor, nejsou v obvodu jednoho kilometru od budovy, kde senát (výbor) zasedá, dovoleny na místech sloužících veřejné dopravě ani schůze, ani jakékoliv průvody.

Část XV.

Styk senátu se sněmovnou poslaneckou.

Stálý výbor Národního shromáždění.

§ 75.

Dodání přijatých osnov poslanecké sněmovně neb presidentu republiky.

(¹) Vytištěnou osnovu zákona přijatou senátem dodá předseda senátu předsedovi poslanecké sněmovny a oznámí to předsedovi vlády.

(²) Přijal-li senát beze změny osnovu zákona přijatou sněmovnou poslaneckou, dodá ji předseda senátu prostřednictvím vlády presidentu republiky a oznámí to předsedovi poslanecké sněmovny.

(³) Rovněž tak dodá předseda senátu osnovu zákona schválenou senátem prostřednictvím vlády prezidentu republiky a oznámí to předsedovi poslanecké sněmovny v těch případech, kdy podle ústavní listiny buď se má za to, že poslanecká sněmovna neučinivši usnesení souhlasí s usnesením senátu (§ 43 úst. list.) nebo kdy usnesení senátu se má státi zákonem přes odchýlné usnesení poslanecké sněmovny (§ 44, odst. 2., věta 3., úst. list.).

§ 76.

Lhůta k usnášení o osnovách zákona přijatých sněmovnou poslaneckou.

(1) Senát povinen jest usnésti se o návrhu zákona přijatém poslaneckou sněmovnou do šesti neděl, o návrhu zákona rozpočtového a branného do jednoho měsíce ode dne, kdy vytištěné usnesení poslanecké sněmovny dodáno bylo předsedovi senátu nebo v případech § 43, odst. 3., úst. list., od nejbližší schůze senátu.

(2) Neučiní-li senát v této lhůtě neb ve lhůtě dohodou s poslaneckou sněmovnou prodloužené nebo zkrácené usnesení, má se za to, že souhlasí s usnesením poslanecké sněmovny (§ 43 úst. list.).

§ 77.

Prodloužení neb zkrácení lhůty.

(1) Návrh, aby se senát usnesl navrhnutí sněmovně poslanecké prodloužení nebo zkrácení lhůty podle § 43 úst. list., může podati předseda senátu nebo výbor, jemuž osnova je přikázána, nebo 11 senátorů písemně.

(2) Návrh takový, jakož i návrh poslanecké sněmovny na prodloužení neb zkrácení lhůty jest dáti aspoň 24 hodin předem na pořad jednání a senát usnáší se o něm po rozpravě prostým hlasováním; může se však i usnésti, že hlasování odkládá nebo přikázati návrh výboru k podání zprávy.

(3) Usnesení dodá předseda senátu předsedovi sněmovny poslanecké a oznámí to předsedovi vlády.

§ 78.

Návrhy poslanecké sněmovny. Usnesení podle §§ 44 a 48 úst. list.

(1) Poslaneckou sněmovnou schválené osnovy zákonů, i když vyšly z iniciativy poslanecké sněmovny, projednávají se tímž způsobem jako návrhy vládní, rovněž i usnesení poslanecké sněmovny, kterými osnovy zákonů přijaté senátem byly změněny, jakož i písemné návrhy aspoň 11 senátorů, aby senát setrval na usnesení poslaneckou sněmovnou zamítnutém nebo na zákonu prezidentem republiky vráceném.

(2) Usnesení, že senát setrvává na svém původním usnesení přes odchýlné usnesení poslanecké sněmovny podle § 44, odst. 2., úst. list., jakož i usnesení, že senát setrvává na zákonu prezidentem republiky vráceném podle § 48 úst. list., může se státi jen po poradě výborové a ve dvou čteních.

§ 79.

Dodání jiných usnesení poslanecké sněmovně.

(1) Zamítl-li nebo změnil-li senát osnovu zákona přijatou poslaneckou sněmovnou, dodá předseda senátu usnesení to předsedovi poslanecké sněmovny a oznámí to předsedovi vlády.

§ 80.

Stálý výbor Národního shromáždění podle § 54 úst. list.

(1) Souhlasným usnesením sněmovny poslanecké a senátu může Stálému výboru Národního shromáždění býti uloženo, aby o naléhavé osnově vládní anebo v oněch případech, kdy usnesení obou sněmoven spolu nesusouhlasí, podal oběma sněmovnám o věci zprávu (§ 33).

(2) Zpráva Stálého výboru může bez další porady výboru senátního býti podkladem jednání plné schůze senátu.

(3) Usnesení podle odst. 1. tohoto paragrafu činí senát k návrhu sněmovny poslanecké, vlády nebo předsedy senátu, bez porady výborové po rozpravě; může však návrh k tomu směřující odkázati i svému výboru; konečné usnesení senátu dodá se poslanecké sněmovně podle § 79.

(4) Podrobnější ustanovení o jednání Stálého výboru upraví se zvláštním zákonem.

Část XVI.

Náhrady.

§ 81.

Náhrady senátorům.

(1) Senátorům přísluší po dobu jejich mandátu náhrada, jejíž výši stanoví zvláštní zákon. Náhrady tyto nepodléhají ani daním ani poplatkům a jsou vyňaty z exekuce. Senátoři mohou bezplatně užívatí vlaků všech druhů kterékoliv třídy všech i soukromých drah a lodí dopravních v obvodu státním.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Švehla v. r.